

Formulár na zverejňovanie informácií o HABILITAČNOM konaní podľa §76 Zákona 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov

1. Dátum doručenia žiadosti o habilitačné konanie:	4. 3. 2020
Údaje z profesijného životopisu uchádzača habilitačného konania v rozsahu	
a) Meno, priezvisko, rodné priezvisko:	Monika NAĐOVÁ KROŠLÁKOVÁ, rod. Nováková
b) Akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly, umelecko-pedagogické tituly, vedecké hodnosti:	Ing., PhD.
c) Rok narodenia:	1975
d) Údaje o vysokoškolskom vzdelaní, ďalšom akademickom raste a absolvovanom ďalšom vzdelávaní:	1994 – 1999 vysokoškolské vzdelanie I. a II. stupňa: EU v Bratislave, Obchodná fakulta, študijný odbor: Komerčné inžinierstvo, špecializácia: Služby a cestovný ruch 1999 – 2007 vysokoškolské vzdelanie III. stupňa: Ekonomická univerzita v Bratislave, Obchodná fakulta, študijný odbor: 62-03-09 Odvetvové a prierezové ekonomiky, špecializácia: Ekonomika obchodu a priemyslu
e) Údaje o priebehu zamestnaní a priebehu pedagogickej činnosti (rok, pracovisko, pozícia):	2010 – trvá odborný asistent, Katedra služieb a cestovného ruchu, Obchodná fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave 03/2019 – 12/2019 projektový manažér, Národné osvetové centrum, Nám. SNP č. 12, 812 34 Bratislava 09/2000 – 09/2010 manažér obchodu a marketingu, Novplasta s. r. o., Cerovská 152, 900 81 Šenkvice 06/1999 – 09/2000 manažér, Novplasta - Ing. Jakub Novák, Poľná 21, 90081 Šenkvice 1997 – 1999 deputy administration manager, Mitsubishi Heavy Industries, Ltd. organizačná zložka, Rybné námestie1, 813 38 Bratislava 1996 – 1997 asistentka v business centre, Hotel Forum, a. s., Hodžovo námestie 2, 816 25 Bratislava
f) Údaje o odbornom alebo umeleckom zameraní (špecializácia):	rodinné podnikanie, podnikateľské prostredie, podpora podnikania, mladé rýchlo rastúce podniky „gazely“, kreatívne podnikanie
g) Údaje o publikačnej činnosti (sumár):	Príloha č. 1
h) Ohlasy na vedeckú alebo umeleckú prácu:	Príloha č. 2
i) Počet doktorandov, ktorým uchádzač je alebo bol školiteľom, s určením, koľkí z nich štúdium ku dňu vyhotovenia životopisu riadne skončili (počet doktorandov spolu / počet ukončených doktorandov):	-
2. Názov odboru habilitačného konania a inauguračného konania, v ktorom	obchod a marketing

sa habilitačné konanie uskutočňuje:	
3. Téma habilitačnej práce:	<i>Determinanty rastu a konkurencieschopnosti rodinného podnikania na Slovensku</i>
4. Dátum, od ktorého je habilitačné konanie prerušené, a lehota, v ktorej majú byť odstránené nedostatky žiadosti:	
5. Oponenti habilitačnej práce:	
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Ľudmila NOVACKÁ JUDr., PhD. prof. Obchodná fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave ÁNO ☒ NIE ☐
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Štefan BUGÁR PhDr., PhD., MBA Hotel Kaštieľ Mojmírovce ÁNO ☐ NIE ☒
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Ondřej MACHEK Ing. et Ing., Ph.D. doc. Fakulta podnikohospodárska, Vysoká škola ekonomická v Prahe, ČR ÁNO ☐ NIE ☒
Členovia habilitačnej komisie:	
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Predseda: Ferdinand DAŇO Ing., PhD. prof. Obchodná fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave ÁNO ☒ NIE ☐
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Ivan NOVÝ Ing., CSc. prof. Fakulta podnikohospodárska, Vysoká škola ekonomická v Prahe, ČR ÁNO ☐ NIE ☒

a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Miroslav KARLÍČEK Ing., Ph.D. doc. Fakulta podnikohospodárska, Vysoká škola ekonomická v Prahe, ČR ÁNO ☐ NIE ☒
6. Návrh habilitačnej komisie s odporúčaním udeliť alebo neudeliť uchádzačovi titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania spolu s oponentskými posudkami:	NÁVRH UDELIŤ ☐ NÁVRH NEUDELIŤ ☐ oponentské posudky – Príloha č. 3
8. Rozhodnutie príslušnej vedeckej rady, vrátane jeho odôvodnenia, ak sa vypracúva, a lehota na prípadne opätovné predloženie žiadosti podľa § 2 ods. 2 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. (Ak uchádzač podľa rozhodnutia vedeckej rady podmienky nespĺňa, vedecká rada titul docent neudelí a jej predseda písomne oznámi toto rozhodnutie s odôvodnením uchádzačovi do 30 dní od rozhodnutia príslušnej vedeckej rady. Lehotu na opätovné predloženie žiadostí o získanie titulu docent určuje rokovací poriadok vedeckej rady):	SCHVÁLENIE NÁVRHU ☒ 13. 7. 2020 NESCHVÁLENIE NÁVRHU ☐ Odôvodnenie: Lehota na opätovné predloženie:
9. Prezenčná listina zo zasadnutia vedeckej rady, ktorá o žiadosti rozhodovala	Príloha č. 4
10. Dátum a dôvod skončenia habilitačného konania:	
11. Ďalšie údaje o priebehu habilitačného konania:	Návrh na predsedu, členov habilitačnej komisie a oponentov habilitačnej práce schválený na VR OF EUBA dňa 12. 3. 2020

Príloha č. 1**Údaje o publikačnej činnosti**

Kategórie publikačnej činnosti	Počet
Vysokoškolské učebnice (počet/AH) ACA, ACB	ACB – 2/6,30
Skriptá a učebné texty (počet/AH) BCI	BCI – 2/12,9
Vedecké monografie (počet/AH) AAA, AAB	AAA – 1/11,85; AAB – 1/3,01
Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách ABC	
Štúdie v časopisoch a zborníkoch charakteru vedeckej monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách ABA	
Vedecké práce v domácich a zahraničných karentovaných časopisoch ADC, ADD	
Vedecké práce v domácich a zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS ADM, ADN	ADM – 4
Vedecké práce a iné knižné publikácie ABD, ABB, ACC, ACD, ADE, ADF, AEC, AED	ADE – 2; ADF – 14; AED – 4
Odborné práce a iné knižné publikácie BAA, BAB, BBA, BBB, BCB, BCK, BDA, BDB, BDC, BDD, BDE, BDF, BDM, BDN, BEE, BEF, EAI, EAJ, EDI, EDJ, GHG	BCB – 1; EDI – 3; GHG – 5
Príspevky publikované v zborníkoch (spolu)	24
- zahraničné konferencie AFA, AFC	AFC – 8
- domáce konferencie AFB, AFD	AFD – 16

Príloha č. 2**Ohlasy na vedeckú alebo umeleckú prácu**

Citácie a ohlasy (spolu)	73
Citácie v domácich a zahraničných publikáciách registrovaných v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS kódy: 1, 2	Kód 1 – 30 Kód 3 – 2
Citácie v domácich a zahraničných publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch Kódy: 3, 4	Kód 2 – 18 Kód 4 – 23
Recenzie v domácich a zahraničných publikáciách kódy: 5, 6	

Príloha č. 3

Oponentské posudky:

Posudok ako súčasť habilitačného pokračovania na monografiu Ing. Moniky Naďovej Krošlákovej, PhD. : Rodinné podnikanie ako významná zložka ekonomických aktivít v hospodárstve Slovenska

Oponent: prof. JUDr. Ľudmila Novacká, PhD., Katedra služieb a cestovného ruchu, Obchodná fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave

1. Stanovenie cieľa a miera jeho splnenia

Habilitantka si vo svojej publikácii, ktorá je podkladom pre habilitačné pokračovanie stanovila hlavný cieľ monografie: *identifikovať kľúčové faktory rozvoja, ktoré majú významný vplyv na zvýšenie konkurencieschopnosti rodinných podnikov na Slovensku*. Tento cieľ podporila formuláciou parciálnych cieľov v príslušných dvoch častiach, ktoré tvoria text monografie. Pokiaľ hlavný cieľ je jasný, parciálne ciele sú formulované menej výstižne. Chýba im logická návaznosť v prvej časti a prejavuje sa ľahkovážne (častočne nereálne) až populistické narábanie autorky s textom (slovami) formulovaných cieľov, čo v konečnom dôsledku výrazne ovplyvňuje vyhodnotenie miery ich naplnenia. Ide hlavne o formulácie:

- o spracovať všetky teoretické a praktické východiská (1. Časť)
- o spracovať komplexnú štúdiu..... (2. Časť)

Podobne možno hodnotiť aj nadnesenú formuláciu čiastkových cieľov, ktoré by si v skutočnosti vyžadovali aj samostatnú ucelenú publikáciu. V predloženej monografii v konečnom dôsledku pôsobia neúplne a majú len minimálnu vypovedaciu hodnotu . Napr.

- o zhodnotiť.....význam RP pre ekonomiky EÚ.....
- o zhodnotiť exportnýpotenciál rodinných podnikov

Naplnenie hlavného cieľa sa autorka snažila splniť skúmaním vybraných tém v domácej a zahraničnej literatúre a prostredníctvom vlastného primárneho výskumu dotazníkovým šetrením. V tejto časti formulovala faktory v otázkach dotazníka. Kľúčové faktory v zmysle hlavného cieľa celej monografie mali byť vyústením monografie. Autorka mohla jednoznačne menovať, stanoviť kľúčové faktory a určiť hierarchiu ich priorít z aspektu vplyvu na konkurencieschopnosť, respektíve zvýšenie konkurencieschopnosti rodinných podnikov.

2. Štruktúra práce, štylistická úroveň a formálna úprava

Štruktúra práce je postavená na princípe od všeobecného ku konkrétnemu. Pozitívne treba hodnotiť zaradenie tých častí práce, ktoré sa týkajú podmienok podnikania rodinných podnikov (ďalej v texte RP) a ekonomických aspektov činnosti RP. Veľmi zúžené je ponímanie kapitoly právnych aspektov RP. Logickú návaznosť v štruktúre monografie predstavuje zaradenie primárneho výskumu, ktorý je nástrojom vyjadrenia pridanej hodnoty autorky.

V prvej časti mohla autorka podporiť kvalitu textu aj konkrétnymi príkladmi z praxe v SR aj v zahraničí hlavne v častiach 1.3., 1.5., 4.1., 4.2. Prostredníctvom týchto príkladov (good practice) mohla aj prezentovať veľkú silu rodinných podnikov v charakteristických aj špecifických službách cestovného ruchu napr. vybrané značkové reštaurácie, rýchle stravovanie, rýchle občerstvenie (fast-food-s), vinárstva, remeselné dielne, lokálna doprava a pod.) a z hľadiska

perspektívy vývoja (životný cyklus 1.5.) aj transformáciu RD do iných foriem a typov podnikateľských subjektov (napr. hotelové značkové spoločnosti Marriott, Hilton atď).

„Živý“ štýl písomného prejavu je spätý s osobnosťou autorky. Štylistická úroveň (ktorá možno vyplýva aj z rýchlosti vyjadrovania myšlienok) čiastočne znižuje „čistotu vyjadrovania“ a v niektorých momentoch (napr. formulácia výskumných otázok str. 74, otázky 1, 3, 4) je až diskutabilná.

3. Vhodnosť použitých metód, metodológia

Autorka podrobne popísala vedecko-výskumné metódy, ktoré aplikovala v rámci vedeckého výskumu. Tieto vychádzajú zo zaužívanej praxe. V rámci primárneho výskumu dotazníkom je síce splnená požiadavka minimálneho počtu dotazníkov, ale nízke percento návratnosti (25%) výrazne ovplyvnilo kvalitu výsledkov skúmaných javov z aspektu ponímania rodinného podnikania na celom území SR. Geografické rozloženie respondentov RP je neúmerne. (Bratislavský kraj 48% respondentov RP, Košický a Trenčiansky kraj v rozsahu po 6%, Trnavský a Nitriansky kraj v rozsahu po cca 5%, Banskobystrický kraj 4%. V tomto prípade z hľadiska metodologického by bolo vhodnejšie zopakovať dopytovanie s cieľom rovnomerného zastúpenia. Argumentom je skutočnosť, že v Nitrianskom kraji okresy Nitra, Levice, Galanta dosahujú mieru podnikateľskej aktivity MSP 19,1 - 22,0. Podobne dosiahli mieru podnikateľskej aktivity v Trnavskom kraji okresy Trnava, Galanta a v Banskobystrickom kraji okresy Banská Štiavnica aj Žarnovica, pričom Banská Bystrica dosahuje ešte vyššiu mieru podnikateľskej aktivity v rozsahu 22,1 - 25,0. To znamená, že aj počet MSP vo forme RP je určite vyšší ako je vo výskume použitý podiel respondentov 6, 5 alebo 4 % z celkového počtu. (zdroj údajov: <http://monitoringmsp.sk/wp-content/uploads/2020/01/Sprava-o-stave-MSP-2018-final.pdf>).

Z uvedeného vyplýva, že hodnovernú vypovedaciu schopnosť má výskum vykonaný v Bratislavskom kraji. V tomto prípade nemožno hovoriť o komplexnej štúdii (viď str. 74).

4. Využitie literatúry a práca s ňou vrátane citácií

Autorka využíva domácu aj zahraničnú odbornú aj vedeckú literatúru v rozsahu, ktorý je vyžadovaný pre práce tohto typu. V zozname literatúry menuje aj 18 vlastných autorských zdrojov. Škoda, že v texte neuviedla konkrétne výstupy z kolektívnych výskumov z roku 2017, 2018, 2019 na ktorých osobne participovala. Mohla s nimi veľmi dobre argumentovať niektoré myšlienky, ktoré prezentuje v predloženej monografii, dokumentovala by vlastné predchádzajúce výsledky vedecko-výskumnej práce. V texte monografie ich uvádza len slovami (z vlastných skúseností alebo z vlastných výskumov, ktoré nekonkretizuje).

5. Hĺbka a kvalita spracovania témy

Názov monografie bol nastavený široko, hlavný cieľ už konkrétnejšie. Tento bolo možné spracovať do hĺbky, o čo sa aj autorka snažila. Autorka zdôrazňuje špecifiká rodinného podnikania. Vlastné praktické skúsenosti sú zjavné a preto veľkú pozornosť venuje otázkam Riadenia RP (kap. 3) a Plánovania v RP (kap. 4). V týchto textoch je významná pridaná hodnota tzv. odporúčaných otázok pre RP. Celá práca spracovania témy by mala vyššiu úroveň kvality, keby autorka systémovo formulovala závery a odporúčania ktoré by smerovali ku maximálnemu naplneniu cieľa pre spracovanie témy: *identifikovať kľúčové faktory rozvoja, ktoré majú významný vplyv na zvýšenie konkurencieschopnosti rodinných podnikov na Slovensku*. V prvej časti mohla autorka podporiť kvalitu textu aj konkrétnymi príkladmi z praxe v SR aj v zahraničí hlavne v častiach 1.3., 1.5., 4.1., 4.2. Prostredníctvom týchto príkladov (good practice)

mohla aj prezentovať veľkú silu rodinných podnikov v charakteristických aj špecifických službách cestovného ruchu napr. vybrané značkové reštaurácie, rýchle stravovanie, rýchle občerstvenie (fast-foods), vinárstva, remeselné dielne, lokálna doprava a pod.) a z hľadiska perspektívy vývoja (životný cyklus 1.5.) aj transformáciu RP do iných foriem a typov podnikateľských subjektov (napr. hotelové značkové spoločnosti Marriot, Hilton atď.). To by sa žiadalo nielen z etického hľadiska, ale aj z pedagogických dôvodov, nakoľko autorka od začiatku nástupu na OF EUBA učí na Katedre služieb a cestovného ruchu a vyučuje v bakalárskom študijnom „Podnikanie v cestovnom ruchu a v službách“ a v inžinierskom študijnom programe „Manažment cestovného ruchu“.

6. Prínosy práce

Práca sa orientuje na rodinné podniky a vychádza zo súčasného stavu podmienok pre podnikanie týchto subjektov v SR. Prezentuje pohľad na danú tému z viacerých aspektov. Prínosom je bádanie ekonomických konsekvencií postavenia subjektov rodinného podnikania.

7. Možnosť aplikácie výsledkov v praxi - hodnotí iba oponent práce

Práca po určitých spresneniach bude vhodná:

- o v oblasti hospodárskej praxe: Pre mladých členov rodinných podnikov, pre začínajúce rodiny podnikateľov
- o v akademickej sfére: Pre vzdelávací a pedagogický proces študentov manažmentu a marketingu

8. Otázky pre autorku pri obhajobe monografie v rámci habilitačného pokračovania

1. Z akého dôvodu nie je možné vedecké definície rodinného podnikania automaticky aplikovať do právneho rámca?
2. V čom vidíte špecifiká rodinného podnikania v porovnaní s MSE z aspektu občianskeho zákonníka, obchodného zákonníka a živnostenského zákona?

Záver:

Na základe predloženej práce a úspešnej obhajoby odporúčam udeliť Ing. Monike Nad'ovej Krošlákovej, PhD. vedecko-pedagogický titul „docent“.

podpis oponentky: prof. JUDr. Ľudmila Novacká, PhD.

Meno a priezvisko oponenta záverečnej práce: **doc. Ondřej Machek, PhD.**

Pracovní pozícia, adresa pracoviska oponenta habilitačnej práce: **docent, katedra stratégie, Fakulta podnikohospodářská, Vysoká škola ekonomická v Praze, nám. W. Churchilla 4,13067 Praha 3**

OPONENTSKÝ POSUDOK habilitačnej práce

Meno a priezvisko uchádzača: Ing. Monika Naďová Krošlákova, PhD.

Názov habilitačnej práce: Rodinné podnikanie ako významná zložka ekonomických aktivít v hospodárstve Slovenska

OBSAHOVÁ STRÁNKA PRÁCE

1. Cieľ práce a jeho naplnenie – aktuálnosť tematiky

Téma habilitační práce - téma rodinného podnikání - je vysoce aktuální a to nejen na Slovensku, ale obecně celosvětově. Svědčí o tom prudký růst počtu studií zaměřených na rodinné podnikání, který předčí ostatní disciplíny managementu, i vysoké citační indexy časopisů, které se věnují exkluzivně problematice rodinného podnikání (*Family Business Review* a *Journal of Family Business Strategy*). Nastavení obsahu této monografie je logické a nutno dodat, že i velmi aktuální. Vzhledem k poměrně krátké moderní historii rodinného podnikání na Slovensku chybí poznatky i vzdělávání majitelů rodinných firem a jejich následníků. Otázky definice rodinných firem, předávání následující generaci, otázky rodinné ústavy a profesionalizace (tj. zaměstnávání nerodinných manažerů), jsou však přesně otázkami, kterými se na Slovensku musí majitelé rodinných firem v současné době zabývat. Zároveň platí, že má-li vláda zájem rodinné firmy podporovat, ať už pro jejich ekonomický, kulturní či sociální význam, musí je i pochopit, k čemuž slouží předkládaná habilitační práce.

Zpracovat monografii, která prezentuje výsledky vlastního výzkumu a zároveň zůstává čtivá i pro „neakademiky“, není jednoduchý úkol a řada autorů se s ním vypořádat nedokáže. Autorce se však v monografii zdárně podařilo propojit akademické a praktické aspekty rodinného podnikání do jedné publikace. Velmi oceňuji zasazení poznatků ze Slovenské republiky do kontextu zahraničních studií, což je podle mého názoru na Slovensku zatím unikátní počin. Z hlediska struktury i rozsahu je habilitační práce plně adekvátní. Jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují, autorka kombinuje obecné teorie rodinného podnikání se současným stavem poznání na Slovensku, na které navazuje výzkumná část práce. Cíl práce je možné považovat za splněný.

2. Vhodnosť použitých metód, metodológia

Autorka vychází z cíle monografie, na který navazují dílčí cíle a čtyři výzkumné otázky. Jedná se o výzkum kvantitativní provedený formou dotazníkového šetření mezi rodinnými firmami.

Sestavit dostatečně velký výběrový soubor rodinných firem není jednoduchý úkol, autoři často používají arbitrární kritéria pro výběr nebo čistý „convenience sampling“, protože žádné oficiální a veřejně dostupné databáze rodinných firem neexistují. Způsob výběru je tedy adekvátní tomu, co je v literatuře zaměřené na rodinné podnikání zvykem. Domnívám se, že počet 119 pozorování je postačující, nicméně mám k tomu otázku, která je uvedena v sekci 7 posudku. Výsledky výzkumu autorka prezentuje pomocí deskriptivní statistiky (např. procentuální zastoupení), které jsou dobře uchopitelné čtenářem. Využívá i statistické inference, prostřednictvím chí-kvadrát testu. I když by bylo možné si představit širší využití statistických nástrojů (např. korelace mezi měřitelnými proměnnými, či nějaká forma regresní analýzy), je třeba hledat rovnováhu mezi čtivostí výsledků pro čtenáře a metodologickou rigorozitou, což

se podle mého názoru autorce podařilo.

3. Zhodnotenie poznatkovej bázy

Habilitační práce vychází z velkého množství lokálních i zahraničních studií i sekundárních zdrojů. Z hlediska použité literatury je možné ji považovat za adekvátní. Pouze u kapitoly 5 "Zdroje financování rodinných podniků" by bylo možné doporučit zařadit více zahraničních zdrojů, protože to je téma, kterému se literatura věnuje poměrně široce, ať už jde o míru využívání cizího kapitálu rodinnými firmami, subjektivním nákladům na vlastní kapitál, či přístupy k investování nebo řízení kapitálu. Pokud se však autorka věnuje primárně poznatkům aplikovatelným na prostředí Slovenské republiky, pak samozřejmě relevantní zdroje, kromě autorkou uvedených, v literatuře nenajdeme.

Monografie je zároveň určena pro širokou skupinu čtenářů. Z toho ovšem také vyplývá, že monografie trochu opomíjí dominantní teorie rodinného podnikání - např. socioemotional wealth či familiness, nebo obecněji hlubší teoretické rámce vycházející z prevalentních manažerských teorií, které bývají s rodinným podnikáním spojované (např. zdrojový přístup (RBV), teorie zastoupení a správcovství či teorie sociálního kapitálu), ze kterých plynou unikátní vlastnosti a konkurenční výhody rodinných firem. Samozřejmě je otázkou, zda u podobně laděné publikace - která je určena i pro širší veřejnost - by toto nebylo ke škodě, nicméně i veřejnosti by mohla být znalost např. pojmu „sociální kapitál“ a odlišení jeho vnitřní (bonding) a vnější (bridging) dimenze užitečná.

4. Prínos habilitačnej práce – výsledky

Výsledky přispívají do literatury zaměřené na rodinné podnikání na Slovensku. Výsledky jsou představené ve formě pochopitelné pro běžného čtenáře, což neubírá na jejich obsahu. Interpretace výsledků je podle mého názoru korektní. Na výsledky navazuje sekce 8.9, kde autorka formuluje konkrétní doporučení, a závěr, ve kterém je celková syntéza habilitační práce.

5. Aplikačné prínosy pre prax

Syntéza výsledků představuje doporučení pro policy-makers, které jsou poměrně detailní. Domnívám se, že výstupy práce mohou posloužit jako základ pro vylepšení konkurenčního potenciálu rodinných firem ve Slovenské republice, což vnímám zároveň jako hlavní přidanou hodnotu habilitační práce.

FORMÁLNA STRÁNKA PRÁCE

6. Formálne náležitosti práce a úprava

Z hlediska odbornosti textu nemám co vytknout, nevšiml jsem si také žádných překlepů. Osobně bych abstrakt umístil na samý začátek práce, nicméně to je asi záležitost nakladatelství. Drobnou osobní výhradou, kterou jsem avizoval autorce dříve, je prezentace výstupů ze statistického software v podobě tabulek (např. tab. 11-13). Monografie je psána slovensky a popisky v tabulkách by měly být také slovensky - nelze předpokládat, že všichni čtenáři umí anglicky, desetinná čísla bych psal s „leading zero“, tedy ne např., 935, ale 0,935. Prezentovat „hrubý výstup“, tedy tabulku ze software bez větší adaptace vložit přímo do textu, není podle mého názoru vhodné. Čtenáři, který statistiku nezná, tyto údaje moc neřeknou. Na odborníka z oboru statistiky to zase působí tak, že autor neví, co které výstupy znamenají, a tak tam radši dá všechno. Z hlediska editora to zase svědčí o tom, že autor nevěnuje práci vybrat a předložit čtenáři pouze důležité výsledky. Naopak, prezentace pouze relevantních a pěkně zpracovaných informací by vyvolala subjektivní dojem pochopení a snahy vybrat čtenáři pouze „to důležité“. Na druhou stranu, autorka v doprovodném textu výsledky vysvětluje, a jde tak jen o formální záležitost, která nijak nezhodnocuje předkládanou práci.

OTÁZKY K OBHAJOBE HABILITAČNEJ PRÁCE

7. Otázky a námety do rozpravy

1. Osobně souhlasím s autorkou v tom, že 119 odpovědí je pro účel dané monografie postačující, nicméně nesouhlasil by jistě každý, protože jednoznačná odpověď na otázku, jaká je ideální velikost výběrového souboru, neexistuje. Proto by bylo dobré alespoň částečně zdůvodnit, proč autorka považuje vyšší počet pozorování než 100 za dostatečný. Autorka by mohla provést např. srovnání s některými studii z kvalitních časopisů zaměřených na rodinné podnikání, které využívaly obdobně velký datový soubor, či představit jiné zdůvodnění, s odkazem na existující literaturu.
2. Z hlediska vypovídající schopnosti výzkumu by také bylo vhodné provést srovnání základních demografických charakteristik výběrového souboru (vzorku rodinných firem) a populace (dat o všech firmách), např. z hlediska kategorie počtu zaměstnanců a zastoupení v odvětví. Přiznám se, že nevím, do jaké míry je možno získat data o populaci všech firem, v České republice by bylo možno využít např. databáze Albertina nebo Amadeus. Ze srovnání by ale mohly vyplynout i zajímavé charakteristiky slovenských rodinných firem. Prosím tedy, zda by se habilitantka mohla v rámci rozpravy vyjádřit i k aspektu reprezentativnosti výběrového souboru a zda je možné provést výše uvedené srovnání.
3. Poměrně často zmiňovanou bariérou růstu (třetí nezmiňovanější) byl negativní vztah k riziku. Zároveň byly ale rodinné firmy označené jako inovativní. Mohla by habilitantka diskutovat problematiku inovací v rodinných firmách obecněji? Je možné, že jsou rodinné firmy opatrnější, ale zároveň inovativnější, než nerodinné firmy?

ZÁVER

8. Závěrečné hodnotenie

Práca zodpovedá požiadavkám kladeným na habilitačné práce a preto prácu odporúčam k obhajobe. Po úspešnom obhájení habilitačnej práce navrhujem udeliť vedecko-pedagogický titul „docent“ pre odbor habilitačného konania a inauguračného konania *obchod a marketing*.

Dátum: 22. 6. 2019

podpis oponenta: doc. Ondřej Machek, PhD.

POSUDOK ZÁVEREČNEJ PRÁCE

Téma: Rodinné podnikanie ako významná zložka ekonomických aktivít v hospodárstve Slovenska

Typ záverečnej práce: Habilitačná záverečná práca **Autor:** Ing. Monika Naďová Krošláková, PhD.

Oponent: PhDr. Štefan Bugár, PhD., MBA; Hotel Kaštieľ Mojmírovce

1. Cieľ práce a jeho naplnenie - aktuálnosť problematiky.

Habilitačná práca predložená vo forme vedeckej monografie sa zaoberá mimoriadne aktuálnou, závažnou a prospešnou problematikou. Téma malého a stredného podnikania rezonuje v ekonomike spoločnosti mimoriadne silne, nota bene aj preto, lebo viac ako 95 % podnikov patrí do tejto skupiny, v rámci Európy je to dokonca takmer 99 %. Špecifickou skupinou je tzv. rodinné podnikanie. Ako autorka píše v úvode významne sa podieľajú na celkovej zamestnanosti, čím plnia dôležitú úlohu pri tvorbe potenciálnych pracovných miest a priamo prispievajú k znižovaniu nezamestnanosti; generujú vysoký podiel na HDP Slovenska a plnia dôležitú úlohu v procese globalizácie; pružnejšie sa prispôsobujú potrebám trhu, neustále produkujú a inovujú, aby zvýšili svoju konkurencieschopnosť. Významne sa podieľajú na celkovej zamestnanosti, čím plnia dôležitú úlohu pri tvorbe potenciálnych pracovných miest a priamo prispievajú k znižovaniu nezamestnanosti. Generujú vysoký podiel na HDP Slovenska a plnia dôležitú úlohu v procese globalizácie. Pružnejšie sa prispôsobujú potrebám trhu, neustále produkujú a inovujú, aby zvýšili svoju konkurencieschopnosť.

Predložená habilitačná práca - vedecká monografia je pomerne rozsiahla. Na 166 stranách ponúka logicky usporiadané a na seba nadväzujúce časti - úvod, osem kapitol a záver. Z pohľadu praxe je veľmi zaujímavé a dôležité logické členenie samotných kapitol, a to od podstaty a významu rodinných podnikov, cez právne aspekty, riadenie, zdroje financovania až po finálnu analýzu rodinného podnikania na Slovensku ako determinantu rastu rodinného podnikania a teda aj celej ekonomiky na Slovensku.

Túto kapitolu považujem zároveň za najhodnotnejšiu, pretože aj efektívne napísaná aj z podnikateľského pohľadu a poukazuje na možnosti existencie, rastu, expanzie a končí veľmi praktickým návrhom odporúčaní pre rozvoj rodinného podnikania na Slovensku. Z uvedeného obsahu je ľahko identifikovať cieľ habilitačnej práce, t. j. poskytnúť komplexný pohľad na problematiku, analyzovať ju, popísať aspekty tejto formy podnikania, determinanty existencie a rozvoja a navrhnúť riešenia na stabilizáciu rodinného podnikania.

2. Vhodnosť použitých metód, metodológia

V práci boli využité primárne aj sekundárne zdroje. V práci autorka pracovala s metodickým aparátom, napríklad využívala komparáciu, analýzu, dedukciu, hoci ho jednoznačne nepomenovala a aplikačne nevymedzila. Implementovala však štatistické metódy, ktoré pomohli lepšiemu pochopeniu jednotlivých problémov a aspektov podnikania. Habilitantka vykonala tiež primárny prieskum, ktorý pokladám za veľmi hodnotný, má veľkú výpovednú hodnotu a jeho výsledky možno použiť pri stanovovaní generálnej línie rozvoja tohto segmentu do budúcnosti. Využila v práci tiež výskumné otázky, odpovede spracovala do kontingenčnej tabuľky, čo poskytuje čitateľovi jednoznačný pohľad na stav a potenciál tohto segmentu malého a stredného podnikania. Mimoriadne

vysoko hodnotím subkapitolu exportný a inovačný potenciál rodinných podnikov, pretože ponúka expanzný pohľad rozvoja rodinnej firmy. Ako veľmi vhodne naformulovanú považujem, z pohľadu praktického výkonu tohto typu podnikania, výskumnú otázku č. 2, pretože sa venuje aktuálnemu problému a tým sú bariéry podnikania, aj v tejto časti podnikateľského spektra.

3. Zhodnotenie poznatkovej bázy

Práca komplexne, systematicky kompletizuje veľmi cenný pohľad na problematiku rodinného podnikania, ako súčasti podnikania a zvlášť podnikania v skupine malé a stredné podnikanie. Vytvorila tak seriózný základ na ďalšie rozpracovanie samotnej témy habilitačnej práce - vedeckej monografie a poukázala na potenciál rozvoja tejto skupiny podnikateľských subjektov. Autorka pri spracovávaní zvolenej témy vychádzala z vedeckých zahraničných a domácich zdrojov, ktoré vytvorili komplexný, ucelený pohľad na tému rodinného podnikania. Podporený aj vlastnou skúsenosťou z podnikateľskej činnosti. Podiel zahraničných a domácich zdrojov je vyvážený. Za mimoriadne cenný považuje prieskum a využitie výskumných otázok pri spracovávaní témy. Kvalita spracovania poskytne cenné informáciu pre podnikateľský sektor a pripravený je tiež základ pre nasledujúce skúmanie rodinného podnikania.

4. Prínos habilitačnej práce - výsledky

Prínos práce je zrejмый nielen svojou aktuálnosťou, ako som uviedol vyššie, ale aj obsahom z analytického pohľadu, aspektu návrhov a odporúčaní pre prax, pre ktorú bude táto práca cennou možnosťou na ďalšie vzdelávanie. Za zvlášť prínosné považujem podnety, návrhy a odporúčania autorky, ktoré sú v práci sformulované. Práca tak vytvorila platformu na ďalšiu diskusiu nielen na akademickej pôde, ale aj v praktickom podnikaní, čo poskytne možnosti rozvoja, stabilizácie a zahraničnej expanzie tohto sektora.

5. Aplikačné prínosy pre prax

Aplikačný prínos je zrejмый aj pre prax. Práca nielenže analyzuje súčasný stav, bariéry ale poukazuje aj na potenciál, možnosti rozvoja. Poukazuje, že táto časť podnikateľských aktivít môže zohrávať v budúcnosti významnú rolu a komplexnej ekonomickej agendy, vrátane zamestnanosti a rozvoja malých a zaostalých regiónov.

6. Formálne náležitosti práce

Formálna stránka textu, finálna úprava, tabuľkové, grafické spracovanie je profesionálnej úrovni. Text je bez gramatických a formálnych chýb, je doplnený o tabuľky, grafy, štatistické spracovania, čo len vyzdvihuje kvalitu práce. Štýl textu je na vysokej úrovni, čo poukazuje na to, že autorka má všetky predpoklady na vedeckú prácu.

7. Otázky a námety do rozpravy

- 7.1 Integrujte rodinné podnikanie do podnikateľských aktivít a popíšte, prečo a v čom vidíte potenciál rozvoja do budúcnosti.
- 7.2 Stručne popíšte existujúce bariéry tohto typu podnikania a navrhňte možné riešenia.
- 7.3 Aké miesto, podľa Vás, bude mať rodinné podnikanie, ako špecifická forma podnikania, v budúcich podnikateľských aktivitách Slovenska?

8. Záver

Predložená práca zodpovedá požiadavkám a nárokom, ktoré sa kladú na habilitačnú prácu, a preto ju odporúčam na obhajobu.

Po úspešnej obhajobe habilitačnej práce navrhujem Ing. Monike Nad'ovej Krošlákovej, PhD. udeliť vedecko-pedagogický titul „docent“ pre odbor habilitačného konania obchod a marketing.

Záverečné hodnotenie: **odporúčam na obhajobu**

Bratislava, 25. 5. 2020

podpis oponenta: PhDr. Štefan Bugár, PhD., MBA

Príloha č. 4

Prezenčná lista zo zasadnutia vedeckej rady, ktorá o žiadosti rozhodovala:

Prezenčná listina zo zasadnutia Vedeckej rady Obchodnej fakulty EU v Bratislave zo dňa 13. 7. 2020		
1.	DRÁBIK Peter, Ing., PhD.- predseda	prítomný
2.	BUGÁR Štefan, PhD., PhD., MBA	prítomný
3.	DAŇO Ferdinand, prof. Ing., PhD.	prítomný
4.	FRANCOVÁ Zuzana, Ing., PhD.	prítomná
5.	HANULÁKOVÁ Eva, prof. Ing., PhD.	prítomná
6.	KAŠŤÁKOVÁ Elena, doc. Mgr., PhD.	prítomná
7.	KITTOVÁ Zuzana, doc. Ing., PhD., M.B.L.- HSG	prítomná
8.	KONŠTIAK Pavol, doc. Ing., PhD.	ospravedlnený
9.	KRIŠTOFÍK Peter, doc. Ing., PhD.	ospravedlnený
10.	KRNÁČOVÁ Paulína, Ing., PhD.	prítomná
11.	KUBIČKOVÁ Viera, doc. Ing., PhD.	prítomná
12.	LACKOVÁ Alica, doc. Ing., CSc.	prítomná
13.	LELLÁK Branislav, Bc.	ospravedlnený
14.	LESÁKOVÁ Dagmar, prof. Ing., CSc., D.M.M.	ospravedlnená
15.	NOVACKÁ Ľudmila, prof. JUDr., PhD.	prítomná
16.	NOVÝ Ivan, prof. Ing., CSc.	prítomný
17.	ORGONÁŠ Jozef, Ing., PhD.	prítomný
18.	REHÁK Róbert, Ing., PhD.	prítomný
19.	ROZIN Alexander, Ing., PhD.	prítomný
20.	TAUŠER Josef, doc. Ing., Ph.D.	prítomný
21.	VÝROST Tomáš, doc. Ing., PhD.	prítomný